

UTLYSNING

Påvirkning på klima, miljø og natur ved forskjellige produksjonsformer

FHF lyser ut inntil 5 millioner kroner for å evaluere påvirkningen ulike produksjonsformer for oppdrett av laksefisk har på klima, miljø og natur, samt evaluere effekten på klima, miljø og natur av mulige nye krav til nye tillatelser og endrede produksjonsreguleringer.

Søkere kan være universitets- og høyskolesektoren, forskningsinstitutter, forskningsmiljøer og bedrifter i sjømatnæringen. Tilsagnsmottaker må være et FoU-miljø, som også skal ha prosjektledelsen.

FHFs *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* skal følges ved utarbeidelse av søknad (se vedlegg 2).

Søknader skal sendes til: Post@fhf.no

Søknader merkes med saksnummer 22/00007

Tidsplan

19.9.22:	Åpen utlysning offentliggjøres
28.10.22:	Frist for innlevering av søknad (innen kl. 14:00)
November 2022:	Tilbakemelding til søkere om resultat av evaluering
01.01.2023:	Tidligst oppstart av prosjekt

Behov for ytterligere presiseringer i fasen med utarbeidelse av søknad kan tas opp med FHF. Hvis det blir behov for endringer i utlysningsteksten, vil dette bli informert om på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter **07.10.2022 kl. 12:00**. Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer.

Problemstilling

All næringsvirksomhet må følge FNs bærekraftsmål i fremtiden. Det er nødvendig å ha kunnskap om hvilke påvirkning oppdrett av laksefisk har på klima, miljø og natur. Det pågår betydelige utviklingsløp og teknologiutvikling knyttet til ulike produksjonsformer oppdrett av laksefisk.

Det finnes i dag ikke en bred total evaluering av de påvirkningene de ulike produksjonsformene for oppdrett av laksefisk har på klima, miljø og natur. Konsekvenser ønskes kartlagt ved utarbeidelse av forskjellige scenarier for en endring av produksjonsformer for produksjon av laksefisk f.eks. fra åpne merder i sjø og til landbasert produksjon, til store anlegg langt til havs eller semilukkede anlegg i sjø frem mot 2050. Påvirkningen fra de ulike produksjonskonseptene ønskes systematisk og grundig evaluert.

Samtidig gjøres det vurderinger rundt mulige nye rammebetingelser for de ulike produksjonsformene, da deres fotavtrykk er ulike. Fremtidige rammebetingelser for etablering og drift for de enkelte produksjonsformer kan bli ulike, noe som vil endre den totale virkningen denne form for matproduksjon har på klima, miljø og natur.

Økt kunnskap om dette vil ha betydning for næringens og kundenes vurdering av påvirkningen på klima, miljø og natur ved ulike produksjonsformer for laksefisk.

Prosjektene *Analyse av landbasert oppdrett av laks: Produksjon, økonomi og risiko (901442)* og *Kunnskaps- og erfaringskartlegging om effekter av og muligheter for utnyttelse av utslipp av*

organisk materiale og næringsalter fra havbruk (901572) har utredet konsekvenser av å flytte norsk lakseproduksjon på land og kartlagt effekter av næringsalter og organisk materiale.

Målsettinger

- 1) Evaluere påvirkninger på klima, miljø og natur fra produksjon av laksefisk ved realisering av og drift av ulike produksjonsformer i Norge, hensyntatt sosial og økonomisk bærekraft.
- 2) Utvikle ulike langsiktige scenarier frem mot 2050 for virkninger på klima, miljø og natur ved dagens og fremtidig produksjonsnivå og ved ulike produksjonsformer.
- 3) Utarbeide en overordnet analyse av scenariene i delmål 2 med hensyn til økonomisk og sosial bærekraft.

Avgrensninger

- Det tas sikte på å finansiere ett prosjekt.
- Prosjektet bør gjennomføres på 12-18 måneder fra oppstart. Dersom spesielle faglige grunner tilsier en lengre prosjektperiode, må det begrunnes.

Følgende produksjonsformer inkluderes, men listen er ikke uttømmende:

- Offshore anlegg
- Eksponert havbruk
- Åpen tradisjonell merdteknologi
- Ned-dykket merdteknologi
- Semi-lukket flytende merdteknologi
- Landbasert matfiskteknologi (gjennomstrømning og RAS)

Prosjektet skal gjennomføres uten å inkludere påvirkninger fra fôrproduksjon og laksetransport til markedet, da det er dekket av tidligere prosjekter. Transport frem til slakteri tas med. Tallene fremstilles som totale effekter for hele produksjonen, og spesifikke effekter per kg produsert laksefisk, der det er mulig. Livssyklusanalyser for anleggsteknologi og produksjonsformer inkluderes.

Generelle forutsetninger

Det forutsettes for alle søknader at det gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskapsgrunnlag og hvordan prosjektet samspiller med eller er koordinert opp mot tilgrensende prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Så langt som det er mulig skal også avgrensning og koordinering opp mot andre prosjekter beskrives.

Nytteverdi for næringen tillegges vesentlig vekt, og må være realistisk beskrevet i søknaden.

Beskrivelse av gjennomføringsplanen skal være tilstrekkelig detaljert, med tydelig inndeling i fornuftige arbeidspakker og beskrivelse av hypoteser, metodikk og statistikk.

Det skal i prosjektbeskrivelsen være med en grundig vurdering av og plan for håndtering av risiko knyttet til gjennomføring av prosjektet.

Det skal angis hvordan prosjektet planlegges organisert (prosjektgruppe og roller), inkludert ressursinnsats i form av antall timer og timesatser, eller stillingsprosent dersom dette benyttes. Se ellers FHF's *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

- Det skal ikke leveres inn *Prosjektskjema for FHF* som det henvises til i *Retningslinjene for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt*, da dette utarbeides i ettertid for prosjekt som eventuelt blir innvilget

Organisering

Oppdragsgiver er FHF som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjektet/oppdraget organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved søknaden). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives detaljert og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF vil oppnevne en referansegruppe bestående av personer som representerer næringen og har relevant kompetanse i forhold til det enkelte prosjektets målsettinger. *Mandat for referansegrupper i prosjekter finansiert av FHF* finnes som vedlegg 3. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal delta i referansegruppens møter. Prosjektleder skal lede referansegruppe-møtene, og andre fra prosjektgruppen kan delta når det er hensiktsmessig. Det bør avholdes minst ett årlig fysisk møte i referansegruppen i tillegg til digitale møter ved behov, spesielt i forbindelse med viktige milepæler eller veivalg i prosjektet. Det skal avholdes fysisk møte før prosjektslutt for gjennomgang av sluttleveranser og sluttrapport, før disse er å betrakte som endelige. Husk å budsjettere med kostnader til referansegruppemøter i prosjektbeskrivelsen.

Samarbeid med andre aktører: Dersom det er beskrevet samarbeid med bedrifter eller andre som bidrar faglig eller finansielt, må det legges ved signert intensjonsavtaler for det.

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt. 6 i *Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt* (vedlegg 2).

Vitenskapelige artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv. skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside om prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottager/FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's *Retningslinjer for sluttrapportering*. Det oppfordres til å tenke kreativt om leveranseformer for å bidra til at kunnskap fra prosjektet så raskt som mulig kan tas aktivt i bruk i næringen.

Kvalitetssikring

FoU-institusjonen må sikre at arbeidet er gjenstand for tilfredsstillende kvalitetssikring, hvordan dette utføres skal beskrives i prosjektbeskrivelsen.

Kriterier for vurdering av søknader:

Prosjektsøknader gis en vurdering etter følgende 8 kriterier (med vektning i parentes):

1. Prosjektforlaget's relevans til utlysningen og målet med arbeidet (1,0)
2. Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk (0,8)
3. Budsjett og økonomisk ramme for arbeidet (0,5)
4. Gjennomføringsevne: prosjektorganisering, plan for håndtering av risiko, faglige forutsetninger (0,7)
5. Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte (0,5)
6. Tilknytning til andre relevante aktiviteter/prosjekter (0,3)
7. Søknadens vurderbarhet og dokumentkvalitet (0,3)
8. Næringsnytte (0,8)

Søknaden må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor. Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg som kan betraktes som tilleggsopplysninger.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser
- Be om avklaringer før og under evalueringen
- Avlyse konkurransen eller endre de(n) økonomiske rammen(e) for tilskudd dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av forventet/budsjettet inntekt eller andre forhold som ikke gjør det mulig å yte det planlagte tilskudd innenfor vedtatte investeringsrammer.
- Foreta ny utlysning
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis det er viktig for den totale prosjektkvaliteten.
- Bruke ekstern kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader

- Søknaden gjennomgås av FHF for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt
- Prosjektbeskrivelsene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene, samt eventuelt kommentarer og råd fra ekstern kompetanse.
- En innstilling lages og besluttes av FHF ut fra en totalvurdering av kriteriene.
- Søkere som besluttes tildelt støtte, kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt(e) miljø(er) får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp.
NB! Tilsagn gis ikke på dette stadiet.
- FHF gir tilsagn til valgt(e) søker(e).
FHF's gjeldende Standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 1)
- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg

1. FHF's standardvilkår
2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser FoU-prosjekt
3. Mandat for referansegrupper i FHF

Dokumentene finnes her: [prosjektdokumenter](#)